

Monumentnummer*: 530551

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 januari 2011
Kadaster deel/nr 82822/159

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Langbroek Wijk bij Duurstede Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Langbroek

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Langbroek	B			24
Langbroek	B			31
Langbroek	B			32
Langbroek	B			813
Langbroek	B			30
Langbroek	B			41
Langbroek	B			1211
Langbroek	B			47
Langbroek	B			39
Langbroek	B			42
Langbroek	B			811
Langbroek	B			59
Langbroek	B			25
Langbroek	B			26
Langbroek	B			52
Langbroek	B			1448
Langbroek	B			1447
Langbroek	B			57

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Langbroek	B			40
Langbroek	B			60
Langbroek	B			602
Langbroek	B			1579
Langbroek	B			34
Langbroek	B			48
Langbroek	B			51
Langbroek	B			601
Langbroek	B			1446
Langbroek	B			1074
Langbroek	B			1580
Langbroek	B			812
Langbroek	B			33
Langbroek	B			1449

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2:

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG WEERDESTEYN. De geschiedenis van de terreinaanleg van Weerdesteyn gaat waarschijnlijk terug tot omstreeks 1300, toen de woontoren werd gebouwd. Aangenomen kan worden dat gelijktijdig een gracht om de toren is aangelegd, zoals thans. De huidige aanleg van een gedeeltelijk 3-dubbele 4-zijdige grachtenstelsel met afgeronde hoeken rondom de toren en de situering van de toren op een min of meer rechthoekige voorburch dateert uit de 15de eeuw of eerder en vertegenwoordigde een grote zeldzaamheidswaarde. Wellicht werd het stelsel aangelegd tussen 1516 en 1538. In 1516 kwam de toren met omgeving in het bezit van de familie Grauwert, die het complex tot 1676 in eigendom houdt. In 1538 volgde de erkenning van Weerdesteyn als ridderhofstad. Aan deze erkenning waren een aantal bepalingen omtrent de terreininrichting verbonden, zoals de aanwezigheid van een gracht. Het grachtenstelsel maakt deel uit van een veel ruimere structuur van waterlopen, die voor de ontginning van het voormalige moerassige gebied zijn aangelegd. Deze structuur vormt het raster van waterlopen, waarin de specifieke indeling van de terreinen van de ridderhofstad zijn gevat. De breedte van de historische tuin- en parkaanleg van Weerdesteyn beslaat ongeveer drie kavels waarstussen rechte waterlopen, die zich over de gehele lengte van het rechthoekige landgoed uitstrekken. De twee buitenste kavels zijn ongeveer even breed, de middelste kavel is een stuk smaller dan de kavel aan weerszijden. Ter afscheiding van het min of meer vierkante terrein van de ridderhofstad van het aan weerszijden grenzende landgoedgedeelte, werden twee zeer smalle rechthoekige kavels aangelegd, die voornoemde 3 kavels doorsnijden en zich over de breedte ervan uitstrekken. Op de smalle kavel aan de NO-zijde was in ieder geval aan het begin van de 19de eeuw een laan gesitueerd (Oorspronkelijke Aanwijzende tafel, 1820) en ook nog omstreeks 1900 (Bonnekaart, verkend in 1885, gedeeltelijk herzien in 1900). Op de kavel zijn nog enkele laanbomen aanwezig. Verondersteld kan worden dat ook het pendant van deze kavel aan de ZW-zijde oorspronkelijk een laan gelegen was, zeker was dit zo omstreeks 1900, waarop beide smalle kavels van laanbomen zijn voorzien. Aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de ZO-zijde wordt de kavel van de ridderhofstad begrensd door de aan weerszijden door een rechte waterloop geflankeerde (aan het NO-einde ontbreekt thans een stukje) oprijlaan met enkele rij laanbomen aan weerszijden, die zich over de gehele lengte van het landgoed uitstrekt. Tot in 1965 was de laan met iepen beplant. Aan de andere zijde, de NW-zijde, ligt evenwijdig aan de oprijlaan de rechte waterallee (toponiem: "de Scheepssloot"), die van de Langbroekerwetering tot aan de huisplaats voert. Op het Kadastraal Minuutplan is te zien dat in dat in 1820 de Langbroekerdijk ter plekke van deze waterallee overbrugd was. Pas in 1968, toen de Langbroekerdijk werd verbreed, verdween deze brug. Pal langs de NW-zijde van deze waterallee ligt, over de gehele lengte van de allee, een smalle kavel, waarvan de betekenis niet helder is. Wellicht diende deze kavel als jaagpad. Haaks op de oprijlaan ligt de rechte aan weerszijden door een waterloop geflankeerde dwarslaan, die vanouds van laanbomen is voorzien (Kadastraal Minuutplan 1820 en Bonnekaart uit 1885-1900) en die naar de ZW-kant van de voorburcht voert. Op een gewassen pentekening uit ca. 1665 is te zien dat tussen de woontoren en het in 1642 opgetrokken poortgebouw een rechthoekig perceel met 4 velden met kruisvormig padenpatroon ertussen aanwezig was. In de jaren '70 van de 19de eeuw liet de toenmalige eigenaar C.C.A. baron de Wijkerslooth de Weerdesteijn op de huisplaats verscheidene parkbomen planten, zoals kastanje, plataan en beuk. Sinds deze ingreep hebben zich in het park geen ingrijpende wijzigingen meer voorgedaan.

Waardering De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende bij de historische buitenplaats Weerdesteyn, is van algemeen belang

- als zeer zeldzaam voorbeeld van een buitenplaats met 16de-eeuwse voorburcht met gedeeltelijk driedubbele omgrachting met afgeronde hoeken;
- vanwege de karakteristieke waarschijnlijk 17de-eeuwse indeling van het terrein van de ridderhofstad in een fijnmazig stramien van rechthoekige open en beboste kavels met lanen waartussen waterlopen;
- vanwege de gaafheid;
- vanwege de hoge ouderdom en ensemble waarde in relatie tot de overige onderdelen

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument